

Dendrokronologisk undersøgelse
af træ fra udgravning ved Skjern Slot, Viborg amt

af
Orla Hylleberg Eriksen

VIBORG AMT

Skjern Slot

13.07.10 Skjern sogn

Århus Universitet, Afdeling for middelalderarkeologi, Moesgård ved Jan Kock.

Undersøgt af Orla Hylleberg Eriksen.

NNU j.nr. A8224

Der er tidligere undersøgt 20 prøver af eg (*Quercus* sp.) fra denne lokalitet. Cfr. NNU rapport 1, 2003, Samt yderligere 3 prøver af eg (*Quercus* sp.) cfr. Rapportblad ohe 1, 2005.

Stolper? fra udgravning

Syv prøver af eg (*Quercus* sp.) er undersøgt.

To af prøverne (VSM175G1113 og 1114) er, ifølge indsenderen, udtaget fra samme stolpe. Disse er derfor behandlet som én prøve.

Af de resterende fem prøver, passer målingerne så godt sammen, at der er grund til at antage, at de stammer fra to træer.

Henholdsvis VSM175G1115, 1116, 1117 og VSM175G1118 og 1119.

Der er waldkante på prøverne fra gruppen med tre prøver og bark på de to resterende.

Alle prøver er dateret.

VSM175G1113 og 1114 (70445019)

Der er kun kerneved bevaret. Yngste bevarede årring er dannet i 1450.

Efter tillæg af manglende splintved, kan det beregnes, at træet, som prøverne kommer fra, er fældet *efter* ca. 1470 e.Kr.

VSM175G1115, 1116 og 1117 (70445029, 39 og 49)

Waldkante er bevaret på alle prøverne. Yngste bevarede år er dannet i

1392 (vinterfældning) ligeledes på alle prøver. Træet, som prøverne

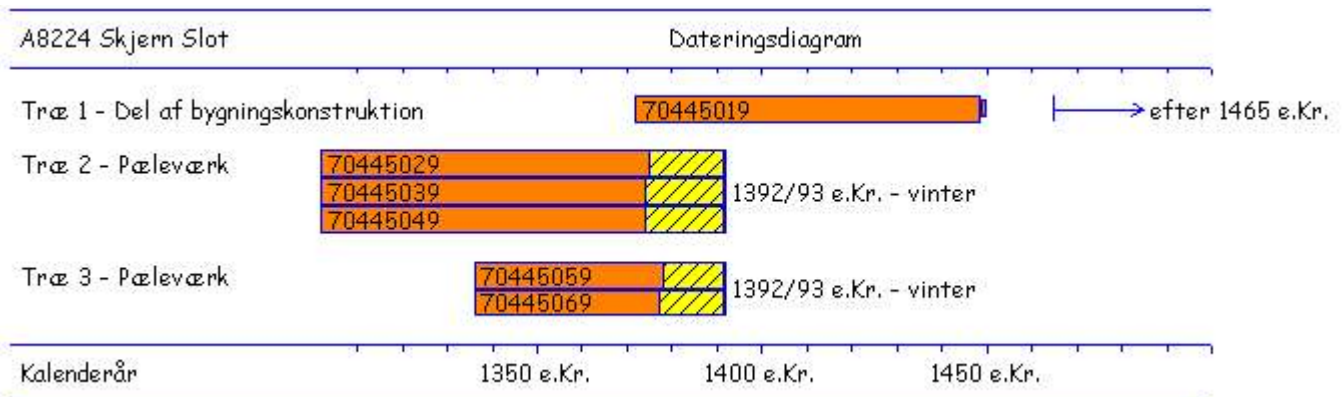
kommer fra, er fældet i vinterhalvåret 1392/93 e.Kr. Kurverne er regnet sammen til en ny trækurve (70445119).

VSM175G1118 og 1119 (70445059 og 69)

Der er bark på begge prøver. Yngste bevarede år er dannet i 1392

(vinterfældning) ligeledes på begge prøver. Træet, som prøverne kommer

fra, er fældet i vinterhalvåret 1392/93 e.Kr. Kurverne er regnet sammen til en ny trækurve (70445129).

Trækurverne 70445119 og 70445129 er regnet sammen til en middelkurve (70445M01) på 91 år, som dækker perioden 1302-1392.

Med et overlap på omkring 20 år kan 70445019 passes sammen med kurverne 70445119 og 70445129 visuelt.

Alle tre kurver er sammenregnet til en middelkurve (70445M02) på 148 år, som dækker perioden 1302-1450 e.Kr.

A8224 Skjern Slot - krydsdateringer med referencekurver					
	70445019	70445119	70445129	70445M01	70445M02
Sjælland, 2X900001	5.48	2.02	0.42	2.13	4.66
Øst Jylland, 6M100001	6.63	3.29	2.72	3.18	6.36
kirker i Vendsyssel, 81M00003	4.15	3.66	2.36	3.71	5.33
kirker i Vendsyssel, 81M00004	5.25	-	-	-	3.28
Nordjyllandskurven, 8M100002	3.96	2.20	-	1.90	3.73
Danmark Vest + Slesvig, 9i456785	5.59	4.42	3.29	4.31	6.51
Sydvestskåne, SM000001	6.40	2.95	2.07	3.01	5.43
Skåne og Blekinge, SM000005	7.22	0.26	2.11	0.52	2.42
Lund, Sverige, SM000006	4.54	0.26	3.15	2.99	4.70
Skjern Slot 7044I001	6.28	2.93	2.71	2.82	5.39

A8224 Skjern Slot - Katalog								
Unders nr.	Beskrivelse	År	Marv	Splint	Slutring	Synkron position	Datering	Bem.
70445019	VSM175G1113 + 1114	78	ja	nej	H1	1372-1449	efter ca. 1470	
70445029	VSM175H1115	91	ja	17 år	W vf	1302-1392	1392/93	
70445039	VSM175H1116	91	ja	18 år	W vf	1302-1392	1392/93	
70445049	VSM175H1117	91	ja	18 år	W vf	1302-1392	1392/93	
70445059	VSM175H1118	57	ja	14 år	B vf	1336-1392	1392/93	
70445069	VSM175H1119	57	ja	15 år	B vf	1336-1392	1992/93	

Tegnforklaring: B - bark. W - waldkante (barkring). vf - vinterfældning. sf - sommerfældning. Hx - Heartwood (kerneved) x = antal. Sx - Sapwood (splintved) x = antal. Hx og Sx angiver årringe, som ikke er inkluderet i rubrikkerne År og Splint. H/S angiver Heartwood/Sapwood grænse.

Publicering:

Med mindre andet er aftalt kan resultatet frit anvendes evt. med henvisning til denne rapport. Kontakt evt. laboratoriet for hjælp og yderligere oplysninger. Rapporten kan downloades fra hjemmesiden www.nnu.dk, under Dendrokronologi, Rapporter.